

Kronologi Flensborg Avis og mediestøtten

2007

Flensborg Avis kom i klemme, da den tidligere portostøtteordning for danske dagblade blev afløst af en ny lov om distributionstøtte i 2007. Under lovens udarbejdelse fik både Flensborg Avis og Danske Dagblades Forening at vide, at Flensborg Avis også ville være omfattet af den ny distributionsstøttelov, der ville tilgodese mindretalsaviser. Men det viste sig desværre, at ordningen senere blev fortolket sådan, at den kun gjaldt mindretal i Danmark – i realiteten det tyske mindretals dagblad Der Nordschleswiger. Flensborg Avis med hovedsæde i Flensborg og som avis for det danske mindretal i Sydslesvig var dermed ikke omfattet af lovens supplementsordning, og det betød, at vi stod med et ubudgetteret minus på 100.000 euro om året svarende til to journaliststillinger. På trods af velvillig hjælp fra både Sydslesvigudvalget og den daværende formand, Kim Andersen, samt flere mediepolitiske ordførere lykkedes det ikke at få Flensborg Avis med i den ny lov i fuldt omfang på lige fod med Der Nordschleswiger.

2013

Derfor var Flensborg Avis ekstra opmærksom, da forarbejdet til den ny mediestøttelov gik i gang i 2013. Både fra politisk side og fra brancheorganisationen Danske Medier (tidligere Danske Dagblades Forening) var udmeldingen, at Flensborg Avis vil være omfattet af den ny mediestøttelov på lige fod med alle andre danske medier inkl. Der Nordschleswiger.

Det blev også bekræftet, da der i forbindelse med lovens ikrafttræden blev publiceret en liste med kommende støttmodtagere. Heraf fremgik det, at Flensborg Avis var blevet tilgodeset på lige fod med andre.

Da direktionen på Flensborg Avis lige som andre høringsberettigede gennemgik lovudkastet, var der intet, der pegede i retning af, at Flensborg Avis ikke opfyldte betingelserne for at blive omfattet af mediestøtten.

I lovudkastet hed det i § 2

§ 2. »Tilskud kan ikke ydes til nyhedsmedier, der ejes helt eller delvist af offentlige institutioner eller af offentligt finansierede selskaber eller lignende.«

Da Flensborg Avis er et tysk privatejet aktieselskab med over 1000 aktionærer og over 4500 aktier, var der ingen alarmklokker, der ringede i henhold til lovens § 2 om offentligt eje. Derfor kom det som et chok, da det i den sidste fase af lovforberedelsesarbejdet pludselig fremgik af bemærkningerne til loven, at Flensborg Avis ville risikere at falde for undtagelsen i lovens § 2 om offentligt ejede virksomheder.

Bemærkninger til lov om mediestøtte § 2

»Der kan ikke ydes tilskud til nyhedsmedier, der ejes helt eller delvist af offentlige institutioner eller af offentligt finansierede selskaber eller lignende. Et selskab betragtes som offentligt finansieret, såfremt den offentlige støtte – herunder licensmidler - udgør 50 pct. eller mere af den samlede drift. Bestemmelsen er ikke udtømmende med henblik på at der kan tages hensyn til særlige finansieringsforhold, hvor det er åbenbart at der er tale om en offentlig institution eller et offentligt finansieret foretagende.«

2014

Flensborg Avis tog straks kontakt til Sydslesvigudvalget, til Kulturstyrelsen og til de mediepolitiske ordførere for de politiske partier i Folketinget. Fra alle sider inklusive Danske Medier var der enighed om og opbakning til, at Flensborg Avis ville være tilskudsberettiget, og det blev starten på den store indsats for at få løst avisens problemer.

Kulturstyrelsen var helt opmærksom på, at Flensborg Avis kunne komme i klemme i lovens § 2 og bad derfor om en redegørelse for avisens egenindtjening gennem de seneste ti år. Det viste sig, at Flensborg Avis – i enkelte år ganske vist knapt – opfyldte reglerne om mere end 50 procent egenindtjening. Samtidig gjorde avisen dog opmærksom på, at der grundet avisens forholdsvis lave omsætningstal ikke skulle meget til for at ændre balancen, hvad angår de 50 procent.

Kulturstyrelsen bad derefter om en opgørelse med hensyn til de budgetterede tal for ansøgningsåret 2014. Heraf fremgik det, at avisen i 2014 ville nå en egen-indtjening på lidt over 50 procent.

Da regnskabet forelå i 2015, viste det sig dog, at Flensborg Avis grundet en lettere tilbagegang på annonce- og trykkeriområdet kun opnåede en egenindtjening på omkring 47 procent.

2015

Medienævnet, der administrerer loven, valgte at dispensere fra kravet om tilbagebetaling for 2014 i henhold til § 2 på et møde i november 2015. Dispensationen blev givet af to grunde. For det første var der bred enighed i Medienævnet om, at det aldrig havde været til hensigt at ramme Flensborg Avis med 50 procentsreglen. Dernæst blev dispensationen givet, fordi mediestøtteloven skal revideres og fordi Medienævnet agter at indstille, at det fremover sikres, at Flensborg Avis fortsat kan modtage mediestøtte på linje med øvrige danske mediehuse.

Også kulturminister Bertel Haarder har i en skrivelse den 3. november 2015 til Sydslesvig-udvalget, der rejste problematikken for ministeren, svaret, at det er ministerens opfattelse, at der i lovrevisionen skal sikres en løsning, der tilgodeser, at mindretalsaviser inklusive Flensborg Avis også fremover kan modtage mediestøtte.

I 2015 fik Flensborg Avis 491.000 euro i mediestøtte. Det skete på baggrund af, at budgettallene for 2015 på grund af et stigende antal trykordrer samt andre faktorer igen ville opnå en egen-indtjening på over 50 procent. Desværre trak forhandlingerne om en ny stor trykordre samt andre initiativer ud, idet de først blev effektueret i begyndelsen af 2016. Dermed lå egen-indtjeningen også for 2015 på under 50 procent. Dette bad avisen om dispensation for i et brev til Kulturstyrelsen i maj, 2015.

2016

På den baggrund modtog Flensborg Avis den 30. juni 2016 en skrivelse fra Kulturstyrelsen, hvori man gjorde opmærksom på, at Medienævnet havde behandlet sagen vedr. Flensborg Avis indgående og på den baggrund agtede at kræve hele mediestøtten for 2015 tilbagebetalt. Dog ville man give Flensborg Avis mulighed for at kommentere Medienævnets forehavende, da man ikke så sig i stand til at give yderligere dispensation i denne sag, selv om betingelsen for at opnå støtte i 2016 allerede er opfyldt.

Det har efterladt Flensborg Avis i en katastrofal situation, som i værste fald vil være eksistenstruende for huset. En tilbagebetaling på 491.000 euro vil betyde, at avisens egenkapital er brugt op, og at avisens økonomi er ødelagt. På grund af de tyske lov- og overenskomstmæssige rammebetingelser vil det ikke være muligt inden for en forsvarlig tid at opfange en så stor økonomisk bet. Derudover vil et sparekrav i dette omfang medføre, at avisen teoretisk må opsiges 48 procent af de skrivende journalister, i tal mellem otte og ni. Dermed ville også den redaktionelle basis for produktet være ødelagt.

Hvis der ikke findes en løsning for avisens særlige situation i løbet af de kommende måneder, vil Flensborg Avis i henhold til de nuværende regler på basis af det første udkast til budget 2017 ikke opfylde kravene om mediestøtte. Dermed må vi i teorien allerede nu opsiges det nævnte antal redaktionelle medarbejdere, hvis opsigelserne skal have den ønskede økonomiske effekt inden starten af 2017. Det ville som nævnt være altødelæggende for hele mediehuset Flensborg Avis.